

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Territoriaalne liigitus ja territoriaalsed tüpoloogiad“

(2017/C 342/11)

Raportöör: Raportöör: Mieczysław Struk (PL/EPP), Pomorze vojevoodkonna marssal

Viitedokument: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiate (Tercet) osas

COM(2016) 788 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

COM(2016) 788 final

Artikkel 1

Muuta punkti 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artikkel 1	Artikkel 1
Määrust (EÜ) nr 1059/2003 muudetakse järgmiselt.	Määrust (EÜ) nr 1059/2003 muudetakse järgmiselt.
(1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:	(1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:
„Artikkel 1	„Artikkel 1
Reguleerimisese	Reguleerimisese
1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus, et võimaldada ühtlase piirkondliku statistika kogumist, koostamist ja levitamist ELis erinevatel territoriaalsetel tasanditel.	1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus, et võimaldada ühtlase piirkondliku statistika kogumist, koostamist ja levitamist ELis erinevatel territoriaalsetel tasanditel.
2. Ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus on sätestatud I lisas.	2. Ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus on sätestatud I lisas.
3. Artiklis 4 osutatud kohalikud haldusüksused täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust.	3. Artiklis 4 osutatud kohalikud haldusüksused täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust.
4. Artiklis 4a osutatud statistilised ruutvõrgud täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust. Nende abil arvutatakse rahvastikupõhised territooriumide tüpoloogiad.	4. Artiklis 4a osutatud statistilised ruutvõrgud täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust. Nende abil arvutatakse rahvastiku jaotuse ja tiheduse põhised territooriumide tüpoloogiad.
5. Artiklis 4b osutatud liidu territooriumide tüpoloogiad täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust territoriaalüksuste liikide määramisega.“	5. Artiklis 4b osutatud liidu territooriumide tüpoloogiad täiendavad ühist statistiliste territoriaalüksuste liigitust territoriaalüksuste liikide määramisega.“

Motivatsioon

Täpsem sõnastus.

Muudatusettepanek 2

COM(2016) 788 final

Artikkel 1

Muuta punkti 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(5) Lisatakse järgmised artiklid 4 a ja 4b:	(5) Lisatakse järgmised artiklid 4 a ja 4b:
(...)	(...)
Artikkel 4b	Artikkel 4b
Liidu territooriumide tüpoloogiad	Liidu territooriumide tüpoloogiad
(...)	(...)
3. Kohalike haldusüksuste tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad:	3. Kohalike haldusüksuste tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad:
a) linnastumise määr (DEGURBA):	a) linnastumise määr (DEGURBA):
— „linnapiirkonnad“:	— „linnapiirkonnad“:
— „ linnad “ või „tiheasustusega alad“,	— „tiheasustusega alad“,
— „ väikelinnad ja eeslinnad “ või „keskmise asustustihedusega alad“,	— „keskmise asustustihedusega alad“,
— „ maapiirkonnad “ või „hõreasustusega alad“;	— „hõreasustusega alad“;
b) funktsionaalsed linnapiirkonnad:	b) funktsionaalsed linnapiirkonnad:
— „ linnad “ ja nende „töökäimispiirkonnad“;	— „ linnapiirkonnad “ ja nende „töökäimispiirkonnad“;
c) rannikualad:	c) rannikualad:
— „rannikualad“,	— „rannikualad“,
— „muud kui rannikualad“.	— „muud kui rannikualad“.
Kui liikmesriigis on kohalike haldusüksuste tasandeid rohkem kui üks, konsulteerib komisjon (Eurostat) liikmesriigiga, et määrata kindlaks kohaliku haldusüksuse haldustase, mida kasutatakse tüpoloogiate määramiseks.	Kui liikmesriigis on kohalike haldusüksuste tasandeid rohkem kui üks, konsulteerib komisjon (Eurostat) liikmesriigiga, et määrata kindlaks kohaliku haldusüksuse haldustase, mida kasutatakse tüpoloogiate määramiseks.
4. Ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad ja märgendid:	4. Ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad ja märgendid:

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>a) linna-maa tüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „valdavalt linnapiirkonnad“, — „vahepealsed piirkonnad“, — „valdavalt maapiirkonnad“; <p>b) suurlinnatüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „suurlinnapiirkond“, — „muu kui suurlinnapiirkond“; <p>c) rannikutüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „rannikupiirkonnad“, — „muud kui rannikupiirkonnad“. 	<p>a) linna-maa tüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „valdavalt linnapiirkonnad“, — „vahepealsed piirkonnad“, — „valdavalt maapiirkonnad“; <p>b) suurlinnatüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „suurlinnapiirkond“, — „muu kui suurlinnapiirkond“; <p>c) rannikutüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „rannikupiirkonnad“, — „muud kui rannikupiirkonnad“; <p>d) saaretüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „saarepiirkonnad“; — „muud kui saarepiirkonnad“; <p>e) mäetüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „mägiapiirkonnad“; — „muud kui mägiapiirkonnad“; <p>f) piiritüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „piirialad“; — „muud kui piirialad“; <p>g) rahvastikutüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „hõredalt asustatud alad“; — „muud kui hõredalt asustatud alad“; — „kõrge vananemise määraga alad“ — „muud kui kõrge vananemise määraga alad“ — „demograafiliste probleemidega piirkonnad“, — „muu kui demograafiliste probleemidega piirkonnad“, <p>h) äärealade tüpoloogia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „äärealad“; — „muud kui äärealad“.

Motivatsioon

Spetsiifiliste (geograafiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja demograafiliste) iseärasustega territooriumid on suutelised kasutama asjaomaseid näitajaid, et toetada nende avaliku sektori meetmete rakendamist, mis on mõeldud nende ees seisvate väljakutsete käsitlemiseks.

Muudatusettepanek 3

COM(2016)788 final

Artikkel 1

Muuta punkti 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(5) Lisatakse järgmised artiklid 4 a ja 4b:	(5) Lisatakse järgmised artiklid 4 a ja 4b:
(...)	(...)
Artikkel 4b	Artikkel 4b
Liidu territooriumide tüpoloogiad	Liidu territooriumide tüpoloogiad
(...)	(...)
5. Komisjon sätestab rakendusaktidega ühtsed tingimused nende tüpoloogiatega ühtlaseks kohaldamiseks liikmesriikides ja liidu tasandil. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 7 osutatud kontrollimenetlusega.	5. Komisjon sätestab liikmesriikide ja piirkondadega konsulteerides ühtsed tingimused nende tüpoloogiatega ühtlaseks kohaldamiseks liikmesriikides ja liidu tasandil.
	6. Lõigetes 3 ja 4 nimetatud tüpoloogiaid võiks täiendada uute tüpoloogiatega, kui selleks on põhjendatud vajadus, mille on tuvastanud liikmesriigid või Euroopa Regioonide Komitee ja kinnitanud Euroopa Komisjon.

Motivatsioon

Spetsiifiliste (geograafiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja demograafiliste) iseärasustega territooriumid on suutelised kasutama asjaomaseid näitajaid, et toetada nende avaliku sektori meetmete rakendamist, mis on mõeldud nende ees seisvate väljakutsete käsitlemiseks.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. rõhutab Euroopa piirkondliku statistika tähtsust sihipärase poliitikakujundamise olulise instrumendi ning kasuliku vahendina, mille abil mõista ja mõõta poliitiliste otsuste mõju konkreetsetes piirkondades. Seda statistikat kasutavad väga erineval eesmärgil paljud avaliku ja erasektori kasutajad, sh kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Statistika annab objektiivse aluse, mis toetab otsustusprotsessi paljudes riikliku sekkumise valdkondades, nagu VKEde toetamine, innovatsioonipoliitika, haridus, tööturg, transport, turism ja meretööstus;

2. kinnitab, et Euroopa statistikal põhinevatel territoriaalsetel tüpoloogiatel on regionaalpoliitikas oluline roll, kuna need võivad aidata edendada tõenduspõhist poliitilist sekkumist ja integreeritumaid territoriaalseid lähenemisviise, milles võetakse arvesse ELi piirkondade mitmekesisust;

3. võtab teadmiseks Euroopa Komisjoni algatuse muuta määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiatega (Tercet) osas. Nende tüpoloogiatega kodifitseerimine ühes õigustekstis võiks võimaldada koondada andmeid eri tüüpi territooriumide kohta, tagades olemasolevate meetodite ühtlase ja läbipaistva kohaldamise nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil. See ei tohi siiski viia selleni, et uus Terceti liigitus muudetakse abikõlblikkuse eeskirjadeks mis tahes ELi poliitikaalvaldkonna, sh ühtekuuluvuspoliitika jaoks;

4. tõdeb, et seadusandlik ettepanek määruse (EÜ) nr 1059/2003 muutmiseks on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, kuna üksi tegutsevad liikmesriigid ei suuda piisaval määral saavutada eesmärki kehtestada, koordineerida ja hallata ühtlustatud statistilisi klassifikaatoreid ELi tasandi statistika koostamiseks. Teiselt poolt on subsidiaarsust siiski võimalik hoida vaid juhul, kui territoriaalsed tüpoloogiad määratakse kindlaks aktiivses teabevahetuses liikmesriikide ja piirkondadega. Lisaks ei lähe ettepanek põhimõtteliselt kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärkide saavutamiseks ja seda võib pidada proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas olevaks;

5. rõhutab, et vaja on tihedamat dialoogi riiklike statistikaametite ja piirkondlike (kohalike) omavalitsuste vahel tagamaks, et uue Terceti liigituse väljatöötamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse eri piirkondade sotsiaalmajanduslikke, ruumilisi ja halduslikke iseärasusi;
6. rõhutab, et oluline on käsitleda geograafiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja demograafiliste iseärasustega territooriumide erilist olukorda. Nimetatud iseärasusi tuleks Euroopa piirkondliku statistika raamistikus asjakohaselt arvesse võtta, eesmärgiga suurendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 174 sätestatule;
7. juhib sellega seoses tähelepanu järgmistele dokumentidele:
 - a) ELi toimimise lepingu artikkel 174, milles sätestatakse, et erilist tähelepanu pööratakse maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, näiteks väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimatele piirkondadele, saartele, piiriülestele ja mäestikualadele;
 - b) roheline raamat territoriaalse ühtekuuluvuse kohta (COM(2008) 616 final) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokument (SEC(2008) 2550), milles tuuakse välja sellised territoriaalsed tüpoloogiad nagu piirialad, mägipiirkonnad, saarepiirkonnad ja hõredalt asustatud piirkonnad. Neid tüpoloogiaid on juba kasutatud dokumendi „Majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev viies aruanne“ kontekstis (aruanne avaldati novembris 2010);
 - c) Euroopa Regioonide Komitee arvamus eelnimetatud rohelise raamatu kohta (COTER-IV-020), milles ta palub Euroopa Komisjonil laiendada oma uurimistööd asjaomaste näitajate väljatöötamiseks eri liiki piirkondade, näiteks mägipiirkondade, saarte, hõredalt asustatud piirkondade ja piirialade eriliste sotsiaalmajanduslike probleemide jaoks, ning oluliselt parandada statistilisi andmeid ja nende kaardistamist, et nad peegeldaksid tõelist olukorda;
 - d) Euroopa Regioonide Komitee arvamus „Majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev kuues aruanne“ (COTER-V-052), milles kutsutakse üles pöörama suuremat tähelepanu ELi toimimise lepingu artikli 174 sätetele;
 - e) Euroopa Regioonide Komitee arvamus „Territoriaalse arengu näitajad – SKP täiendamine“ (COTER-VI-009), milles juhitakse tähelepanu sellele, et ei ole piisavalt kvantitatiivseid andmeid erinevate arengut mõjutavate territoriaalsete, eelkõige geograafiliste, keskkonnaalaste, majanduslike ja sotsiaalsete iseärasustega ELi piirkondade kohta. Samuti teeb komitee ettepaneku, et komisjon (Eurostat) võtaks kasutusele aluslepingus kindlaks määratud territoriaalsed kategooriad, et aidata territoriaalse mõõtmega ELi meetmeid nõuetekohaselt ellu viia;
 - f) Euroopa Regioonide Komitee arvamusel eelnõu „Ettevõtlus saartel: panus territoriaalsesse ühtekuuluvusse“ (COTER-VI-022), milles tehakse ettepanek kaasata saared täiendava kategooriana Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekusse Terceti määruse muutmise kohta;
8. peab kahetsusväärseks, et komisjoni ettepanek hõlmab vaid piiratud arvu territoriaalseid tüpoloogiaid ja selles ei võeta arvesse muid juba välja töötatud ja kasutatavaid tüpoloogiaid, mis on seotud territooriumidega, millel on geograafilised, majanduslikud, sotsiaalsed ja demograafilised iseärasused. Täpsemalt puudutab see saarepiirkondade, mägipiirkondade, piirialade ja hõredalt asustatud või äärepoolseimate piirkondade tüpoloogiaid. Territoriaalse tüpoloogia kehtestamine, mis annab statistilisi tõendeid nende piirkondade territoriaalse mitmekesisuse ja keerukuse kohta, on äärmiselt oluline nende piirkondade paremaks mõistmiseks. Seepärast soovib komitee kaasata liikmesriikide ja piirkondade osalusel läbiviidavasse Terceti määruse muutmisse viited eelnimetatud territoriaalsetele tüpoloogiatele.

Brüssel, 13. juuli 2017

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA